

Stranda kommune
Øyna 13
6200 STRANDA

Saksbehandlar, innvalstelefon

Andreas Sandnes Granli, 71 25 84 27

Iverksetting av fellingsløyve på jerv - Stranda kommune - Korrigert feil i kommunenamn

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal viser til søknad den 24.08.2021 frå Stranda kommune om skadefellingsløyve på jerv og munnleg løyve same dag, samt skriftleg søknad mottatt 25.08.2021. Statsforvaltaren viser til at skriftleg løyve sendt 25.08.2021, viste til ulik mottakar for løyvet og ansvarleg for fellingsforsøket, dette brevet korrigerer og erstattar det opphævelege løyvet.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift omforvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Statsforvaltaren i Møre og Romsdal Stranda kommune løyve til felling av ein jerv i tidsrommet frå og med 24.08.2021 fram til 30.08.2021 kl. 12.00.

Fellingsløyvet gjeld innanfor Stranda og Fjord kommune, avgrensa til beiteområdet Gråsteindalen i bruk av Haram beitelag. Avgrensing for løyvet følgjer grensene som er brukt i OBB. Det er gitt vilkår om at fellingsforsøk skal konsentrerast til nærområde til der jerven har tatt sau og der jerven er observert. Statsforvaltaren har lagt særleg vekt på talet på beitedyr i området og at det er sær sars utfordrande å sette i gong andre tiltak tids nok. Det er ein pågåande skadesituasjon som har pågått i lengre tid og no har eskalert. Fellingsløyvet er gitt for å hindre vidare skade på sau.

Nærare vilkår følger av dette brevet. Stranda kommune har ansvaret for fellingsforsøket.

Bakgrunn

Søknaden er fremma på bakgrunn av at det er dokumentert fleire tap den siste tida, alle tapte til jerv. Fleire skadde sau er funnet og det manglar lam. Måndag oppdaga tilsynet seks skadde sau der jerv er skadevaldar ,dette er stadfesta av SNO via telefon til statsforvaltaren. Kommunen melder at det er funne ytterlegare fire dyr tysdag, alle vaksne dyr, samt at det er eit skadd lam dei ikkje har fått tak i. Kadaverhund har og markert sauekadaver i vatnet øvst i dalen som ikkje

er henta opp av vatnet. Med bakgrunn i skadane som no er oppdaga, meiner kommunen og beitelaget at det er ein pågåande skadesituasjon.

Skadesituasjonen som har oppstått no er av ein slik art at det er stort skadepotensiale før ein får sankt ned sauene. Beitelaget sitt beiteområde ligg i grenseområda for jervesona og ligg både utanfor og innanfor denne.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b), og § 77, jf. Forskrift 18. mars 2005 nr. 42 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 13.

Naturmangfaldlova § 18 (annet uttak av vilt og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):
«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avvergeskade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...) Vedtak etter første ledd bokstava til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)»

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særleg tas hensyntil

- a. Områdets betydning som beitemark*
- b. Skadens omfang og utvikling*
- c. Potensialet for fremtidige skader*
- d. Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemtetyper dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Rovviltneimnda i region 6 har i vedtak av 23. april d.å. fastsett ein kvote på 5 betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) frå 1. juni 2021 – 15. februar 2021. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv: *«Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 17,3 ynglinger). Terskelen for å tillatefelling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein»*

Statsforvaltaren si vurdering

Etter naturmangfaldslova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne førekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggest til grunn som retningslinjer ved offentlegmyndigheitsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsett til 39 årlige ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar. Målsettinga er å oppnå bestandsmåla innanfor forvaltningsområdet for jerv i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Rovbase viser at det hittil i år er påvist 16 ynglingar av jerv i region 6. Fem av ynglingane er registrert i Møre og Romsdal, tre innanfor definert yngleområde for jerv og to utafor. Bestandsmålet for både rovviltregionen og fylket er nådd. Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt har vi god kunnskap om jervebestanden og den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jf. naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Førre var- prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.

Rovviltnemnda har for den kommande lisensfellingsperioden fastsett ei kvote på 2 jervar for forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Ei eventuell felling av jerv som skadedyr før lisensjakta startar 10. september vil føre til tilsvarende fråtrekk i kvota for lisensfellingsperioden. Erfaringane frå lisensfellingsperioden og frå forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen viser at det er vesentleg større utteljing i forhold til tildelt kvote under lisensfellinga enn det som er tilfelle ved forsøk på felling av skadegjerande jerv i beitesesongen. Statsforvaltaren legg difor til grunn at fellingsløyve på ein skadegjerande jerv i forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Norge.

Skadefelling er eit verkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjonar som kan oppstå, og skal berresetjast i verk om det ikkje finst anna tilfredsstillande løysing. Løyve for skadefelling skal rettast mot bestemte skadesituasjonar, og skal avgrensast i tid og rom. Skadefelling skal ikkje nyttast som eit bestandsregulerande tiltak.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltast tydeleg. Dette er klårgjort i brev av 28.april 2014 frå Klima- og miljøvernministeren til fylkesmennene og rovviltnemndene og i brev av 21. mai 2014 frå Klima- og miljøverndepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) til rovviltnemndene, med kopi til fylkesmennene. I område som i forvaltningsplanen er definert som yngleområde for rovvilt skal terskelen for skadefelling vere høg. I rovviltprioriterte område skal beitenæringa tilpasse drifta til at det skal vere rovvilt i området.

Det følgjer av rovviltforskrifta § 9, at statsforvaltaren skal vurdere den konkrete situasjonen opp motfølgjande fire kriterium; området sin verdi som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader og moglegheter for å gjennomføre førebyggjande tiltak. I brev av 9.juli 2014 har klima- og miljøvernministeren gjeve nærare føringar for vurderingar av vilkår for skadefelling, og omgrepet skadepotensiale.

Utmarksbeitet har stor verdi for beitebrukarane. Det er påvist fleire skadde sau dei siste dagane, samt at det er mykje lam som manglar. Tapa er ikkje registrert i Rovbase enda, men statsforvaltaren har hatt telefonisk kontakt med SNO som stadfestar situasjonen og at skadde og avliva sau er undersøkt med konklusjon at jerv er skadevaldar. Tilsynet har inntrykk av at det

manglar fleire lam, men det er vanskeleg å få full oversikt da søyene ikkje går med lamma til ei kvar tid og lamma til dei drepne søyene kan ha spreidd seg. Det er potensiale for ytterlegare jerveskader i tida fram til ein får sankt ned all sau. Statsforvaltaren vurderer at det er ein pågåande skadesituasjon.

Sonefordelinga mellom jerveprioriterte og beiteprioriterte område skal forvaltast tydeleg, og det skal vere ein høg terskel for å gje skadefellingsløyve i jerveprioritert område. Det aktuelle beiteområdet ligg både utanfor og innfor jerveprioritert område, der ein skal prioritere å setje inn førebyggjande tiltak. Det er godt tilsyn i området og det vert brukt kadaverhund for å halde oppsyn med situasjonen og for å finne eventuelle kadaver. Tida på året gjer at det ikkje er aktuelt med utstrakt skadefellingsaktivitet i jerveprioritert område og vi informerer om at det vil vere lite aktuelt å forlenge løyvet utover 30.08.2021. Framover vil sanking vere meir aktuelt som skadeførebyggjande tiltak enn skadefellingsforsøk. Vi minner samstundes på fristen for å kvalifisere for tilskot til tidleg sanking som er 5. september.

Med bakgrunn i den dokumenterte jerveskaden og observasjonar gjort av tilsyn, ventar vi at det vil bli oppstå ytterlegare tap til jerv i desse beiteområda fram mot sanking. Vi legg til grunn at det tar noko tid å organisere sanking i området og at skadene kan halde fram og eskalere før sanking. Statsforvaltaren presiserer likevel at det no er den tida av året at jerven normalt gjer mest skade på beitedyr og at sanking kan vere einaste løysing for å stoppe tapa. Vilkår i rovviltforskrifta § 9 for å gje skadefellingsløyve er til stades.

Sjølv om det er vanskeleg å lukkast med felling av jerv på barmark, finn vi at den skadesituasjonen som har starta opp gjer at det er rett å prøve å felle jerv tett på der jerven er observert i angrep på sau og der det er funne kadaver i år.

Statsforvaltaren legg til grunn at fellingsforsøket vert gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Det vert sett av ei økonomisk ramme på kr 40 000,- for kompensasjon for jegerar som deltek i fellingsforsøket (§ 9a). Den økonomiske ramma omfattar i tillegg til jegerløn, feriepengar og arbeidsgivaravgift og må overhaldast.

Slik det går fram av kommentarane til § 9a i rovviltforskrifta har Klima- og miljødepartementet fastsett ein døgnssats på kr 1600,- pr. deltakar i fellingsforsøk. Kommunen kan betale ut godtgjering på inntil døgnssatsen pr. deltakar etter rapport (timelister) frå fellingsleiar. Dekning av feriepengar og arbeidsgivaravgift kjem i tillegg, jamfør brev om betinga skadefelling frå Miljødirektoratet 28. mai i år.

Vi oppfordrar til tett oppfølging av situasjonen og at innmelding av eventuelle skader og/eller kadaver får prioritet. Nye observasjonar og kadaverfunn er viktige for vurdering av tiltak.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03.2005, gir statsforvaltaren Stranda kommune fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv. Dei som skal vere med i fellingslaget, må dei tilfredsstillе aktuelle kriterium lista opp i punkta nedanfor.

Statsforvaltaren innvilgar kr 40 000,- til jegerløn (§9a).

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av fellingsløyvet:

- a. Fellingsløyvet gjeld frå 24.08.2021 til 30.08.2021 kl. 12.00.
- b. Fellingsløyvet gjeld innafor Stranda og Fjord kommune og er avgrensa til beiteområda nytta av Haram beitelag. Fellingsforsøket skal gjennomførast tett på der det er dokumentert at jerven har valda skade i år. Stranda kommune har ansvar for å halde Fjord kommune informert og involvert.
- c. Fellingsløyvet vert gitt til Stranda kommune, som er ansvarleg for fellingsforsøket.
- d. Jervetispe i følgje med ungar er unnateke frå fellingsløyvet.
- e. Jan Ottar Møll er fellingsleiar. Medlemmer i fellingslaget er meldt inn til Statsforvaltaren. Endringar skal meldast inn til Statsforvaltaren før nye medlemmer kanta del i oppdraget. Fellingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fellingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.
- f. Fellingsleiar og deltakarane i fellingslaget skal vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.
- g. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
- h. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldast til Statsforvaltaren på mobilnummer 9092 6016 og til Statens naturoppsyn.
- i. Dersom jerv vert skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvisse seg om påskote dyr er truffe eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald underrette Statsforvaltaren og næraste politimynde (tlf: 02800). Statsforvaltaren avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fellingsforsøket skal bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.
- j. Jerv felt i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking såsnart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller Statsforvaltaren ber om det.
- k. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigar sin jaktrett, jf. viltloven § 35.
- l. Det er krav til rapportering knytt til skadefellingsforsøket. Stranda kommune skal utarbeide ein tilsyns-/fellingslogg som skal registrerast i Miljøvedtaksregisteret etter at skadefellingsløyvet er utgått, jamfør rettleiar M-1440|2019. Sluttrapport skal vere levert seinast **10. september 2021**

Klage

Dette vedtaket kan klagast på innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngjevast og skal stilast til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka(e-postvarsling).

Med helsing

Bjarne Otnes (e.f.)
Fagleiar naturforvaltning

Andreas Sandnes Granli
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent